

ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਜੇ.

ਇਕਬਾਲ ਮਸੀਹ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ ਆਰਸ ਦੁਆਰਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2016 ਦਾ CWP ਨੰ.5721

12 ਜੁਲਾਈ, 2019

ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ—ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ—ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਰਕਮ— ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੈ—ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ—ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਜਵਾਬਦੇਹ—ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 30.04.2014 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ 06.08.2014 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਭੁਗਤਾਨ 30.03.2015 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਰਾਸ਼ੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਸਲ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਏਜੰਟ (ਖਜ਼ਾਨਾ) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਲਈ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 4)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਏ.ਐਸ.

ਐਚ ਐਸ ਸੀਤਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਜੇ.

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਰੀਲੀਜ਼ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ 23.04.1981 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਆਰਜ਼ੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 01.09.2004 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਤ ਹੋ ਗਈ। 33 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 30.04.2014 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਛੁੱਟੀ ਨਕਦੀ ਵਜੋਂ 2,65,810/- ਰੁਪਏ; ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 16.08.2014, 12.03.2015 ਅਤੇ 30.03.2015 ਨੂੰ ਜੀਪੀਐਫ ਵਜੋਂ 4,17,734 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਵਜੋਂ 4,38,587 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਮਿਤੀ 23.03.2015 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ/8) ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ CWP-955 ਆਫ 2015 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ **ਇਕਬਾਲ ਮਸੀਹ** ਬਨਾਮ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ** ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21.01.2015 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪੀ. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 11.08.2015 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P/9) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਏਸੀਪੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਲ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(3) ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫ਼ਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ.

(4) ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 30.04.2014 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ 06.08.2014 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਦਾ ਆਖਰੀ ਭੁਗਤਾਨ 30.03.2015 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਰਾਸ਼ੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਸਲ ਲਾਭ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫ਼ਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਏਜੰਟ (ਖਜ਼ਾਨਾ) ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫ਼ਤਰ ਇਸ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(6) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਸਿਰਫ ਜੀਪੀਐਫ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 12.3.2015 ਅਤੇ 30.03.2015 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। **ਏ. ਐਸ. ਰਧਾਵਾ** ਬਨਾਮ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** ' ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਉਚਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ 'ਤੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ

ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਮ. ਪਦਮਨਾਭਨ ਨਾਇਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਸੀ।

(7) ਜੇ ਐਸ. ਚੀਮਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ² ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਆਜ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰਕਮ ਵਿਭਾਗ/ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਆਧਾਰ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ (ਵਿਆਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਹੀ ਪੈਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।”

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ GPF ਅਤੇ ਗਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 12.3.2015 ਅਤੇ 30.03.2015 ਨੂੰ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਇਲ ਮਹਿਤਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

